

**Bruselj, 16. oktober 2025
(OR. en)**

14136/25

**AGRI 498
AGRIORG 118
AGRIFIN 113
DELECT 154**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. oktober 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	C(2025) 6948 final
Zadeva:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... z dne 16.10.2025 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 glede označevanja porekla za sadje in zelenjavo s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2025) 6948 final.

Priloga: C(2025) 6948 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.10.2025
C(2025) 6948 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 16.10.2025

o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 glede označevanja porekla za sadje in zelenjavo s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Člen 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 določa, da se proizvodi iz sektorja sadja in zelenjave, ki se potrošniku prodajajo sveži, lahko v Uniji tržijo le, če je navedena država porekla. Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2429 dopolnjuje Uredbo (EU) št. 1308/2013 z določitvijo tržnih standardov za sektor sadja in zelenjave, nekatere proizvode iz predelane sadja in zelenjave ter sektor banan in zlasti pravil o označevanju porekla, ki se uporabljajo za navedene proizvode.

Sodišče je v sodbah v zadevah C-104/16 P¹ in C-266/16² pojasnilo, da je ozemlje Zahodne Sahare nesamoupravno ozemlje, ki je različno od ozemlja Kraljevine Maroko, v sodbi v zadevi C-399/22³ pa je dodatno razjasnilo, da je treba ozemlje Zahodne Sahare šteti za ločeno carinsko območje za namene člena 60 Carinskega zakonika Unije ter posledično Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 543/2011 (ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Delegirano uredbo (EU) 2023/2429) v zvezi z navedbo države porekla na etiketi svežega sadja in zelenjave, pridelanih na tem ozemlju, ki lahko navaja le Zahodno Saharo.

V skladu s pogoji iz sodbe Sodišča v združenih zadevah C-779/21 P in C-799/21 P⁴ sta Unija in Kraljevina Maroko s pogajanjem dosegli sporazum, ki nadomešča sporazum v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko⁵ iz leta 2018 ter katerega podpis in začasna uporaba sta bila odobrena s Sklepom Sveta (EU) 2025/2022⁶.

Ta novi sporazum, ki se začasno uporablja od 4. oktobra 2025, razširja dvostranske preferencialne, odobrene z Evro-mediterranskim pridružitvenim sporazumom med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani⁷, na proizvode s poreklom z ozemlja Zahodne Sahare, ki jih nadzirajo maroški carinski organi. Sporazum poleg tega za zagotovitev jasnega razlikovanja pri označevanju porekla med navedenimi proizvodi in proizvodi s poreklom iz Maroka ter za zagotovitev točnih informacij potrošnikom Unije določa, da se pri uvozu v Unijo sadje in zelenjava s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki ju nadzirajo maroški carinski organi, kot kraj

¹ Sodba z dne 21. decembra 2016, *Svet/Front Polisario*, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973, točke 92–95.

² Sodba z dne 27. februarja 2018, *Western Sahara Campaign UK/Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs in Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs*, C-266/16, ECLI:EU:C:2018:118, točke 62–63.

³ Sodba z dne 4. oktobra 2024, *Confédération Paysanne/Ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire and Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique*, C-399/22, ECLI:EU:C:2024:839, točka 87.

⁴ Sodba z dne 4. oktobra 2024, *Komisija/Front Polisario*, C- 779/21 P in C- 799/21 P, ECLI:EU:C:2024:835.

⁵ Sporazum v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko o spremembi protokolov št. 1 in št. 4 k Evro-mediterranskemu pridružitvenemu sporazumu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani (UL L 34, 6.2.2019, str. 4).

⁶ Sklep Sveta (EU) 2025/2022 z dne 2. oktobra 2025 o podpisu, v imenu Unije, in začasni uporabi Sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko o spremembi protokolov št. 1 in 4 k Evro-mediterranskemu pridružitvenemu sporazumu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Kraljevino Maroko na drugi strani (UL L 2025/2022, 3.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2022/oj>).

⁷ Evro-mediterranski pridružitveni sporazum med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Kraljevino Maroko na drugi (UL L 70, 18.3.2000, str. 2).

porekla navede ime regije, v kateri je bil proizvod pridelan, kot je navedeno v potrdilu o poreklu, ki spremlja take proizvode ob uvozu v Unijo. Poleg tega novi sporazum določa, da lahko Unija za zadevne proizvode pristojnim maroškim organom izda potrebna dovoljenja za izdajo potrdil o skladnosti s tržnimi standardi Unije v skladu z zakonodajo Unije.

Glede izvajanja novega sporazuma Sklep 2/2025 z dne 3. oktobra 2025 Pridružitvenega sveta EU-Maroko, ustanovljenega z Evro-mediterranskim pridružitvenim sporazumom med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani, o spremembi Protokola št. 4 glede opredelitve pojma „proizvodi s poreklom“ in načinov upravnega sodelovanja⁸, zagotavlja uporabo Protokola št. 4 za proizvode s poreklom iz Zahodne Sahare.

Cilj te delegirane uredbe je uskladiti veljavno zakonodajo Unije z navedenim novim sporazumom v obliki izmenjave pism v zvezi z označevanjem porekla sadja in zelenjave s poreklom iz Zahodne Sahare ter možnostjo, da se pristojnim maroškim organom dovoli, da preverijo in posledično potrdijo skladnost takih proizvodov s tržnimi standardi Unije.

Sprejetje tega delegiranega akta nima finančnih posledic.

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

V okviru strokovne skupine za kmetijske trge, ustanovljene na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013, so bila opravljena posvetovanja s strokovnjaki iz vseh 27 držav članic, zlasti o vidikih iz uredbe o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov – vrtnarski proizvodi, ki so potekala 6. oktobra 2025 in med katerimi je bil predstavljen in dogovorjen osnutek besedila. Osnutek tega akta je bil poslan Evropskemu parlamentu in Svetu v pregled.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

Delegirani akt spreminja člen 5 Delegirane uredbe (EU) 2023/2429, da se vključi posebno odstopanje od člena 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člena 3 Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 v zvezi z obvezno navedbo države porekla za sveže sadje in zelenjavo s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki ju nadzirajo maroški carinski organi, in da se določi, da je treba za te proizvode ter vse druge proizvode iz člena 1(2) Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 s poreklom z istega ozemlja in ki jih nadzirajo isti organi, navedbo države porekla nadomestiti z navedbo regije, iz katere zadevni proizvod izvira, kot je navedeno v potrdilu o poreklu, ki je priloženo navedenim proizvodom ob uvozu v Unijo. Členu 9(3) Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 vključuje tudi možnost, da Komisija pooblasti pristojne organe Maroka, da preverijo in potrdijo skladnost vseh ali nekaterih od navedenih proizvodov s tržnimi standardi Unije.

⁸ Sklep Sveta (EU) 2025/2023 z dne 2. oktobra 2025 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Evro-mediterranskim pridružitvenim sporazumom med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Kraljevino Maroko na drugi strani, glede spremembe Protokola 4 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (UL L 2025/2023, 3.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2023/oj>).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 16.10.2025

o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 glede označevanja porekla za sadje in zelenjavo s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007¹ ter zlasti člena 75(2), člena 76(4) in člena 89, točka (a), Uredbe

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 75(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013 na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o tržnih standardih za sektorje ali proizvode iz navedenega člena ter o odstopanjih in izvzetjih od uporabe takšnih standardov z namenom prilagoditve stalno spreminjajočim se tržnim pogojem, spreminjajočemu se povpraševanju potrošnikov, spremembam ustreznih mednarodnih standardov in preprečitve nastajanja ovir za inovacije pri proizvodih.
- (2) Člen 89, točka (a), Uredbe (EU) št. 1308/2013 na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o pogojih, pod katerimi se šteje, da imajo uvoženi proizvodi enakovredno raven skladnosti s tržnimi standardi Unije, in pogojih, ki omogočajo odstopanje od člena 74 navedene uredbe, da se upoštevajo posebnosti trgovine med Unijo in določenimi tretjimi državami ter posebne lastnosti določenih kmetijskih proizvodov.
- (3) Člen 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 določa, da se lahko proizvodi iz sektorja sadja in zelenjave, ki se potrošniku prodajajo sveži, v Uniji tržijo le, če je navedena država porekla, člen 76(4) navedene uredbe pa na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o odstopanju od navede določbe zaradi upoštevanja nekaterih posebnih razmer.
- (4) Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2429² dopolnjuje Uredbo (EU) št. 1308/2013 z določitvijo tržnih standardov za sektor sadja in zelenjave, nekatere proizvode iz predelane sadja in zelenjave ter sektor banan in zlasti pravil o označevanju porekla, ki se uporabljajo za navedene proizvode. Člen 3 navedene delegirane uredbe določa obvezno navedbo države porekla tudi za nekatere vrste suhega sadja in dozorele banane.

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2429 z dne 17. avgusta 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s tržnimi standardi za sektor sadja in zelenjave, nekatere proizvode iz predelane sadja in zelenjave ter sektor banan in o razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 1666/1999 ter izvedbenih uredb Komisije (EU) št. 543/2011 in (EU) št. 1333/2011 (UL L 2023/2429, 3.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2429/oj).

- (5) Sodišče je v sodbah v zadevah C-104/16 P in C-266/16³ pojasnilo, da je ozemlje Zahodne Sahare nesamoupravno ozemlje, ki je različno od ozemlja Kraljevine Maroko, v sodbi z dne 4. oktobra 2024 v zadevi C-399/22⁴ pa je dodatno razjasnilo, da je treba ozemlje Zahodne Sahare šteti za ločeno carinsko območje za namene člena 60 Carinskega zakonika Unije ter posledično za namene Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 (ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2429) in da mora biti zato država porekla navedena na svežem sadju in zelenjavi, pridelanih na tem ozemlju, in je kot poreklo lahko navedena le Zahodna Sahara.
- (6) Sodišče je v sodbi z dne 4. oktobra 2024 v združenih zadevah C-779/21 P in C-799/21 P⁵ potrdilo razglasitev ničnosti Sklepa Sveta (EU) 2019/217⁶ o sklenitvi sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko. Sodišče je učinke razveljavljenega sklepa Sveta ohranilo dvanajst mesecev od datuma sodbe, tj. do 4. oktobra 2025.
- (7) V skladu s sodbo z dne 4. oktobra 2024 v združenih zadevah C-779/21 P in C-799/21 P in za zagotovitev jasnega razlikovanja pri označevanju porekla med proizvodi s poreklom z ozemlja Zahodne Sahare, ki jih nadzirajo maroški carinski organi, in proizvodov s poreklom iz Maroka ter za zagotovitev pravilnega obveščanja potrošnikov Unije novi sporazum v obliki izmenjave pisem, ki sta ga Kraljevina Maroko in Unija podpisali in se začasno uporablja od 4. oktobra 2025⁷, določa, da se pri uvozu v Unijo sadje in zelenjava s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki ju nadzirajo maroški carinski organi, kot kraj porekla navede ime regije, v kateri je bil proizvod pridelan, kot je navedeno v potrdilu o poreklu, ki spremlja navedene proizvode ob uvozu v Unijo. Poleg tega novi sporazum določa, da lahko Unija za zadevne proizvode pristojnim maroškim organom izda potrebna dovoljenja za preverjanje in posledično izdajo potrdil o skladnosti s tržnimi standardi Unije v skladu z zakonodajo Unije.
- (8) Sklep 2/2025 z dne 3. oktobra 2025 Pridružitvenega sveta EU-Maroko, ustanovljenega z Evro-mediteranskim pridružitvenim sporazumom med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani, o spremembi Protokola št. 4 k pridružitvenemu sporazumu glede opredelitve pojma

³ Sodbi Sodišča z dne 21. decembra 2016, *Svet/Front Polisario*, C- 104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973, točka 92, in z dne 27. februarja 2018, *Western Sahara Campaign UK/Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs in Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs*, C- 266/16, ECLI:EU:C:2018:118, točka 62.

⁴ Sodba Sodišča z dne 4. oktobra 2024, *Confédération paysanne/Ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire and Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique*, C-399/22, ECLI:EU:C:2024:839, točka 87.

⁵ Sodba Sodišča z dne 4. oktobra 2024, *Svet Evropske unije/Front Polisario* v združenih zadevah C-779/21 P in C-799/21 P, ECLI:EU:C:2024:835.

⁶ Sklep Sveta (EU) 2019/217 z dne 28. januarja 2019 o sklenitvi sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko o spremembi protokolov št. 1 in št. 4 k Evro-mediteranskemu pridružitvenemu sporazumu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani (UL L 34, 6.2.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/217/oj>).

⁷ Sklep Sveta (EU) 2025/2022 z dne 2. oktobra 2025 o podpisu in začasni uporabi sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko o spremembi protokolov št. 1 in št. 4 k Evro-mediteranskemu pridružitvenemu sporazumu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani (UL L 2025/2022, 3.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2022/oj>).

„proizvodi s poreklom“ in načinov upravnega sodelovanja⁸, vsebuje določbe za zagotovitev uporabe Protokola št. 4 za proizvode s poreklom iz Zahodne Sahare. Navedeni sklep nadalje določa ime regij „Dakhla Oued Ed-Dahab“ in „Laâyoune-Sakia El Hamra“, kot je ustrezno, ki se navede v potrdilu o poreklu, ki je priloženo zadevnim proizvodom, in v izjavi o poreklu.

- (9) Za izvajanje novega sporazuma in Sklepa Pridružitvenega sveta EU-Maroko z dne 3. oktobra 2025 je treba odstopati od člena 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člena 3 Delegirane uredbe (EU) 2023/2429, da se določi, da se za sadje in zelenjavo s poreklom z ozemlja Zahodne Sahare, ki ju nadzirajo maroški carinski organi ter se uvažata v Unijo in tržita v njej, navedba države porekla nadomesti z navedbo regije, iz katere proizvod izvira, kot je navedeno v potrdilu o poreklu, ki je priloženo navedenim proizvodom ob uvozu v Unijo.
 - (10) Člen 9(3) Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 omejuje odobritev pregledov skladnosti s tržnimi standardi, ki jih opravijo nekatere tretje države, na proizvode s poreklom iz takih tretjih držav. Da bi Unija lahko maroškim pristojnim organom dovolila izvajanje pregledov skladnosti in posledično potrjevanje skladnosti s tržnimi standardi Unije za sveže sadje in zelenjavo s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki ju nadzirajo maroški carinski organi ter se uvažata v Unijo in tržita v njej, je primerno v navedeni člen vključiti možnost, da Komisija odobri preglede skladnosti s tržnimi standardi, ki jih za te proizvode izvajajo pristojni maroški organi.
 - (11) Da bi se izognili motnjam v trgovini, ki jo zadeva razširitev preferencialov iz novega sporazuma, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
 - (12) Ker se novi sporazum začasno uporablja od 4. oktobra 2025, bi se morala ta uredba uporabljati retroaktivno od istega datuma.
 - (13) Vendar bi bilo treba dovoliti, da se sadje in zelenjava s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki ju nadzirajo maroški carinski organi in sta bila zakonito uvožena v Unijo pred začetkom veljavnosti te uredbe z navedbo Zahodne Sahare kot države porekla, po navedenem datumu še naprej tržita v Uniji do porabe zalog in pod pogojem, da so ti proizvodi še naprej skladni z vsemi drugimi zahtevami veljavnih tržnih standardov Unije.
 - (14) Delegirano uredbo (EU) 2023/2429 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –
- SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Delegirana uredba (EU) 2023/2429 se spremeni:

- (1) v členu 5 se doda naslednji odstavek 6:

⁸ Sklep Sveta (EU) 2025/2023 z dne 2. oktobra 2025 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Euro-mediteranskim pridružitvenim sporazumom med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Kraljevino Maroko na drugi strani, glede spremembe Protokola 4 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (UL L 2025/2023, 3.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2023/oj>).

„6. Z odstopanjem od člena 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člena 3 te uredbe se za proizvode iz člena 1(2) te uredbe s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki jih nadzirajo maroški carinski organi ter se uvažajo v Unijo in tržijo v njej, navedba države porekla nadomesti z navedbo regije, iz katere zadevni proizvod izvira, kot je navedeno v potrdilu o poreklu, ki je priloženo navedenim proizvodom ob uvozu v Unijo.“;

(2) v členu 9 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Odobritev se uporablja le za proizvode s poreklom iz zadevne tretje države in je lahko omejena na nekatere proizvode.

Vendar lahko Komisija odobri preglede skladnosti s tržnimi standardi, ki jih izvajajo pristojni maroški organi za proizvode s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki jih nadzirajo maroški carinski organi.“

Člen 2

Proizvodi iz člena 1(2) Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 s poreklom z nesamoupravnega ozemlja Zahodne Sahare, ki jih nadzirajo maroški carinski organi in so bili zakonito uvoženi v Unijo pred začetkom veljavnosti te uredbe z navedbo Zahodne Sahare kot države porekla, se lahko po navedenem datumu še naprej tržijo v Uniji do porabe zalog in pod pogojem, da so še naprej skladni z vsemi drugimi zahtevami veljavnih tržnih standardov Unije.

Člen 3

Ta uredba začne veljati na dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 4. oktobra 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 16.10.2025

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN